

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Risti-luentojen aiheena on ollut: syyskuun 29 p:nä *Ihmisen poika*, lokakuun 6 p:nä *Järjen kehitys*, 13 p:nä *Eräs nykyajan profeetta* ja 20 p:nä *Europpalainen mies ja nainen*.

Kysymysillat Helsingissä alkavat piakkoin.

Turusta kirjoitetaan: „Pieni Ruusu-Risti-työmme on täydessä käynnissä. P. E:n esitelmiä luemme nykyään keskiviikkoiltaisina.“

Juho Petäjaniemi, joka siirtyi tuonelan tuville lokakuun 2 p:n vastaisena yönä, oli vanha teosofi, mukana jo 1907, kun Suomen Teosofinen Seura perustettiin. Hän teki hiljaisuudessa työtä, kylväen opettajana monta hyvää siementä oppilaittensa sieluihin, ja sai takavuosina hiljaisuudessa kärsiäkin ympäristön ahdasmielisyyden takia. Hän seurasi kiinteästi teosofisen liikkeen vaiheita maassamme ja muualla ja oli mukana Ruusu-Ristiä perustamassa v. 1920. Kun hänen maalliset jäännöksensä siunattiin haudan lepoon Malmin hautausmaalla sunnuntaina lokakuun 6 p:nä, oli taaja joukko ruusuristolaisia ystäviä saapunut lauluin ja seppelein kunnioittamaan hänen muistoaan. Monta kaipauksen sanaa lausuttiin, ja hänen lähimmät omaisensa, äiti ja sisar, joista sisar oli saapuvilla, saattoivat todeta, että Juho Petäjaniemi oli ollut rakastettu ja arvossapidetty jäsen Ruusu-Risti-piirissä. Samaan piiriin hän yhä kuuluu toisellakin puolella, jossa ilo on suuri sekä jälleennäkemisestä että työstä.

Chicagon teosofinen maailmankongressi viime elokuulla oli selonteosta päättäen suurenmoinen ja juhlallinen. Useimmat kysymykset jätettiin T.S:n pääneuvoston ratkaistavaksi Seuran vuosikokouksen aikana joulukuussa Indiassa mutta kongressissa jo päätettiin ettei T.S:n ohjelmapykälää muuteta. Presidentti Mrs. Annie Besant, joka johti kongressia, ilmoitti, että Seuran pää-äänenkannattaja „The Theosophist“, joka perustamisestaan saakka on toimitettu Adyarissa, tulee ensi vuoden alussa siirrettäväksi Amerikkaan, jossa Mr. Hotchner ja Mrs. Russak-Hotchner ottavat sitä toimittaakseen.

Mr. Benn, englantilainen kirjailija ja suurkustantaja, kävi äsken Helsingissä ja lausui m.m. vakaumuksenaan eräälle haastattajalleen, että tilanne Euroopassa ei muutu hyväksi, ennenkuin valtakunnat heräten järkiinsä päättävät luopua kaikista korvausvaatimuksista maailmansodan johdosta. Sotavelat on ilman muuta kuitattava.

Eräs juutalainen lakimies, Mr. Schwayder Denverissä, kerrotaan Amerikasta, haluaa, että syyte Jeesusta vastaan ja hänen tuomionsa on otettava uudestaan tutkittavaksi. Hän tekee tämän ehdotuksen uskonveljilleen ja pyytää, että perustetaan juutalainen seura asiaa ajamaan. Hän sanoo olevansa vakuutettu siitä, että häpeä, joka 1900 vuoden aikana on painanut Juudan kansaa, on johtunut tuomiosta Jeesuksen yli. Hän ehdottaa sentähden, että suuri neuvostokokous kutsutaan kokoon Jerusalemiin ja että sen tehtäväksi annetaan puolueettomasti tutkia Jeesuksen koko asiaa. Jos tutkimuksesta selviää, että Jeesus oli viaton, on julkisesti tunnustettava, että esi-isät erehtyivät, ja rukoiltava jumalallista anteeksiantoa. Oli tulos tutkimuksesta mikä tahansa – puolueeton ja oikea on uusi tuomio oleva.

Ruusu-Ristiä arvostellaan. A. N. kirjoittaa Vaasasta: „Mielestäni Ruusu-Risti nyt on hyvin toimitettu lehti. Aikakausilehden on tietysti seurattava ajan ilmiöitä, ja sitä teettekkin. Hienolla präntillä painetut osat ovat mielenkiintoisimmat minun mielestäni. Muuten en pidä kaikkien kirjoitusten sisällöstä“.

O. K. kirjoittaa Hämeenlinnasta: „Aiheisiinsa ja niiden käsittelyyn nähden Ruusu-Risti on entisestäänkin kohonnut ja siis aatepitoisuudellaan niin suppealle julkaisulle täysin arvokas. Sanoakseni jotakin lähemmin, toivon sen edelleenkin sisältävän Johtajan osaston esoteris-okkultisine sisältöineen ja samansuuntaisia ensi arvon kirjoituksia poimintoina ulkolaisistakin julkaisuista, vapaamuurarienkin alalta – koska Suomessa ei nykyisin ilmesty erityistä y.m. julkaisua. – Erittäin arvokas on parhaillaan jatkunut H. P. B:n ”Evankeliumein esoteerinen, luonne“. Hyvin suotava on myös „Mitä muualla tiedetään“ ja „Iltapuhteella“-osastojen jatkuminen – Toimittajan arvovaltaisen sensori-vallan rajoissa. Monivuotisen kokemukseni nojalla asetan välittömästi „rajan takaa“ annetut aitoperäiset ilmoitukset jopa kaiken aivospekulatsion yläpuolelle lainkaan säikähtämättä sellaisia kokemuksia omaamattomain kademielisvivahteisia pelotteluja muka astraalimaailman peikkojen kepposilla – mitkä kyllä kehittynyt henki osaa potkia pois, mikäli niitä joukkoon pyrkii. „Ruusu-Ristin“ sisältöön nähden pyydän vielä saada mainita, että – julkaisun laatuun nähden – esim. kirjallisuuskatsaukset olkoot mieluummin suppeita, aina ilmoitettavan teoksen teosofisen aatepitoisuudenkin mukaan, ja että yleisen tietosivistyksen piiriin kuuluvat sekä romaanimaiset ja muut kaunokirjallisuusvivahteiset kirjoitukset ovat

vain „paremman puutteessa“ suotavia – hyvät lainat ja käännökset käyvät niiden edellä“.

Tulenkantajain Seura perustettiin Helsingissä syyskuun 29 p:nä. Seura tulee työskentelemään sivistyksellisten päämäärien puolesta ja kansanvaltaisen ajattelutavan lujittamiseksi sekä taistelemaan kaikkea kansallis- ja sotakiikkaa vastaan, koska ne uhkaavat kansalaisten vapautta ja estävät järkipäisen ja terveen ajattelun valtaanpääsyä. Erikoisesti kohdistuu seuran huomio taiteitten tukemiseen. Niinikään tukee seura niitä pyrkimyksiä, jotka tarkoittavat Europan Yhdysvaltojen muodostamista. Seuran puheenjohtajaksi valittiin hra Erkki Vala, ja sen johtokunnan jäsenten joukossa huomaamme veli J. E. Kaukomaan. Toivotamme onnea uudelle yhdistykselle!

Kuru-laivan haaksirikosta kirjoittaa meille aatetoveri Veikko Palomaa, että se oli joukkokohtalo, jommoista ei ole ennen tapahtunut Suomen vesillä. Omaisten suru on kuvaamaton. Mutta jos muutamatkin omaisiaan surevat olisivat tulleet tietämään jälleensyntymisen tosiasian, olisi heidän surunsa lievempi. Tämä joukkokuolema juontaa kaukaisesta menneisyydestä. Menneisyydessä tehty velka oli aikanaan maksettava luonnossa. Mahdollisesti voisi joku tarkka selvänäkijä ja -kuulija saada tietoonsa, missä ja milloin oli tapahtunut se joukkorikos, joka nyt kuitattiin. Kohtaloja valvova laki on ihmisten kannalta katsoen tyyli ja säälimätön, mutta sisäisen ymmärryksen kannalta on se ilo ja riemu, koska velka on kuitattu.

Eräs materialistinen sanomalehtimies kirjoitti lehdessään Kurun haaksirikosta, että luonnonvoimat ovat *sokeat!* Voi mies parkaa ja hänen kaltaisiaan! Ehdoton Itse hallitsee luontoa lukemattomien lähettilästensä välityksellä. Nämä lähettiläät eivät milloinkaan erehdy tehtävissään.

Voitaisiin esimerkiksi edellyttää, että Kuru-laivassa hukuneet olisivat olleet kiivaita katolisia ja että he olisivat upottaneet mereen noin 130 albigenia, joita hirmuisesti tapettiin miekalla, tulella ja mereen upottamalla. Nämä entiset julmurit olisivat syntyneet Suomeen ja siellä saaneet maksaa velkansa.

Oli miten tahansa, eivät syyttömät kuole vahingollisesti.

Jälleensyntymisen takana on monta esirippua. Niitten takaa voi aikanaan ilmestyä suurrikollisia, ja taas pyhimyksiä.

Toinen joukkosurmavaihtoehto olisi voinut olla Perttulinyön verilöyly 1572 Ranskassa. Siellä on kyllä virtoja, jos ei “vääräoppisia” tahdottu mereen asti viedä.

Jos Kuru-laivassa hukkuneitten jotkut omaiset joutuisivat lukemaan nämä rivit, niin heidän ei tarvitsisi olla pahoillaan siitä, että heidän omaisensa menneisytydessä olisivat olleet katolilaisia, pitäen uskonsa ainoana autuaaksitekevänä. Mitä ihminen uskoo, sen hän pitää pyhänä. Nuo entiset oletetut katolilaiset ovat jo voineet saada kohtalon ojennuksen tai tulevat saamaan. Kohtalon herrat tietävät aikansa.

Niinsanotun kuoleman jälkeen me kaikki kuljemme hyväänpäin.

Gallspach hoitoa Helsingissä-uutisemme viime numerossa on tullut eräs virhe, jonka haluamme tässä oikaista. Siinä sanotaan, että tohtori Armas Ruotsalainen on saanut tänä syksynä itävaltalaiselta professorilla oikeuden käyttää sekä "sähkösutia", että heliumlampua. Asianlaita on niin, että prof. Zeileis tosin jo kesäkuussa 1928 lupasi tri R:lle hoitovälineensä ja siis myös oikeuden käyttää niitä. Mutta kun samanlaisia sähköhoitokoneita alettiin viime keväänä valmistaa myös Berliinissä ja tämä hoitokeino siis oli tullut kaikkien vapaasti käytettäväksi, hankki tri Ruotsalainen hoitokoneensa Berliinistä eikä Erlangenista, missä Zeileisin koneet on valmistettu.

Eräs x-niminen ystävä kirjoittaa meille: "Rakkaat veljet! Pieni omantunnon kysymys: Kuinka voisimmekaan enemmän auttaa, edistää ja tukea Ruusu-Ristityötämme? Emmeköhän siten, että autamme, edistämme ja tuemme johtajamme työtä, hänen, joka on koko liikemme alku ja keskus ja loppu? Sillä eikö se, että me kokoamme varoja Ruusu-Ristille tai Tempelirahastoon tai Päämajatilille, merkitse sitä, että me annamme aineellisia mahdollisuuksia hänen henkisen sanomansa leviämislle?"

Tulevana talvena johtajalla on uusia suunnitelmia sekä Helsinkiä että maaseutua varten. Tuokeamme näitä suunnitelmia. Ilman meidän rakkauttamme ne eivät ole mahdollisia. Keksikäämme mahdollisuuksia niiden toteuttamiseksi. Perustakaamme Opistolan tapaisia pikku yrityksiä sinne tänne – joko useamman tai yhden ainoan henkilön alkamina – olkoot ne sitten miten vaatimattomia hyvänsä, olkoot joko älylliseltä tai käytännölliseltä alalta. Jos ne ovat rakkaudessa syntyneitä, niillä on oleva siunausta, niinkuin Opistolallakin alkutaipaleellansa on ollut vallan ihmeteltävässä määrässä.

Ja olkoon tässä toiminnassamme tunnuslauseemme oleva: Valontyö voittoon.

Opistola, jonka työ alkoi lokakuun 1 p:nä, on saanut iloita suuresta kannatuksesta. Oppilaita on lukuisasti ja eräs ystävä on ollut avullinen sekä kalustamisessa että vuokran maksussa. Sunnuntaina t.k. 13 p:nä oli

vaatimaton avajaisjuhla, jossa m.m. Ruusu-Ristin johtaja toivotti menestystä uudelle hankkeelle ja vihki sen toimeensa aatteen palvelukseen.

Uusia kirjoja. Werner Söderström O.Y:n kustannuksella on ilmestynyt: Erik Ahlman: Totuudellisuuden probleemi. Huomattu filosofian tutkija on tässä uudessa kirjassaan ottanut tutkimuksensa kohteeksi todellisuus-käsitteen, jonka tehostamisella tai huomiotta jättämisellä voi olla hyvin tuntuvat seuraukset käytännöllisessäkin kulttuurielämässä. Kirjassa on 173 sivua ja maksaa se 35 mk., sid. 50 markkaa.

J. E. Salomaa: Filosofisia tutkielmia. Kirja sisältää tunnetun filosofisen kirjailijan seuraavat kahdeksan, filosofista tietämystä avartavaa tutkimusta: "Filosofian olemuksesta". – "Metafysiikan mahdollisuudesta". – "Pessimismi ja optimismi". – "Mikä on kansallisuus?". – "Karl Lamprechtin historiankäsitteet". – "Schopenhauerin metafysiikan synty". – "Emile Meyersonin filosofia". – "Melchior Palágyin filosofia". Ilmestynyt "Sivistys ja Tiede"-sarjassa. 223 sivua. Hinta 50:–, sid. 60:–.

Aili ja Antti J. Aho: Amerikassa piikana ja keltanokkana. Kuvitettu. 258 sivua. Hinta 50:–, sid. 65:–. Monipuolinen, valaiseva, pirteästi kirjoitettu matkakertomus.

Ruusu-Risti-esitelmän Viipurissa piti maanantaina lokakuun 21 p:nä klo 7 i.p. Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast. Aiheena oli: *Usko Jumalaan*. Esitelmä pidettiin Kansakoulujen juhlasalissa, ja huonosta ilmasta huolimatta oli saapunut koko joukon yleisöä.

Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa, Pekka Ervastin uusi kirja, on valmistunut painosta. Sen hinta on Smk. 18:–, sid. 28:–; sivuja 130.

(Ruusu-Risti 1929 Lokakuu N:o 8, Johtajan osasto, s. 360-363)